

Antoni Szymański
Z-ca Kuratora Okręgowego
ds. Rodzinnych
Sądu Okręgowego w Gdańsku

W trosce o dobro dziecka

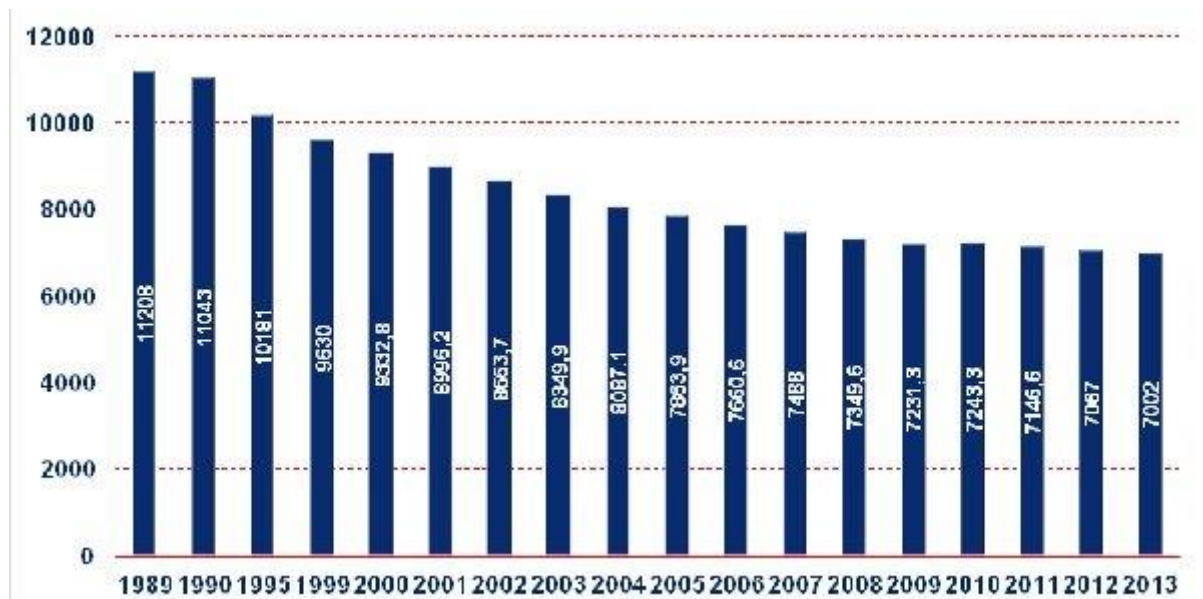
W dniu 11 września w Europejskim Centrum Solidarności miała miejsce konferencja zorganizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku pt. "W trosce o dobro dziecka – gdańskie doświadczenia i wyzwania pieczy zastępczej".

Ukazała ona różne aspekty pieczy zastępczej i problemy jakie w tej dziedzinie należy rozwiązać.

Podczas tej konferencji miałem okazję do przedstawienia kilku problemów rodzin w Polsce, co było tłem do zasadniczego tematu konferencji.

Wskazałem na radykalne zmniejszenia się populacji dzieci w okresie ostatnich 25 lat, któremu towarzyszy zwiększanie się odsetka dzieci w pieczy zastępczej, czy w postępowaniu sądowym w zakresie ograniczenia czy pozbawienia władzy rodzicielskiej.

Dane o spadku liczby dzieci w wieku od urodzenia do 17 lat o ponad 4 mln, z 11.208 tys. w roku 1989 do 7.002 tys. w roku 2013 (czyli o ponad 37, 5%) dobitnie ukazują, jak szybko starzeje się nasze społeczeństwo.

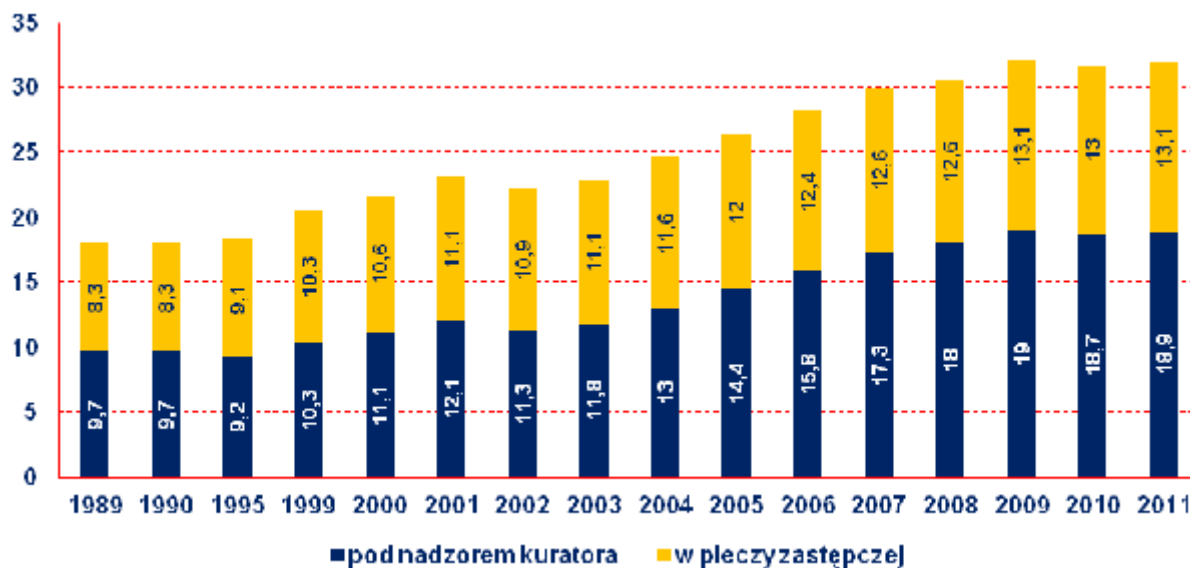

Liczba dzieci w Polsce w wieku od 0-17 lat w latach 1989 – 2013 w tys.

Wydawałoby się, że w powodu malejącej liczby dzieci interwencje sądów we władzę rodzicielską ich rodziców będą rzadsze, podobnie jak umieszczanie ich poza rodziną biologiczną w pieczy zastępczej. Tymczasem daje się zauważyć wyraźny wzrost odsetka małoletnich znajdujących się w rodzinach pod nadzorem kuratora. Jest to świadectwo rosnącej niewydolności rodziców i trudności w spełnianiu zadań opiekuńczych. Obie dane świadczą o kryzysie polskiej rodziny.

Odsetek dzieci pod opieką sądów rodzinnych wzrósł z 18‰ w roku 1989 do 32‰ w roku 2012r. Ta sytuacja powinna skłaniać do zastanowienia, jakie działania społeczne powinny być podjęte by ten stan poprawić. To samo dotyczy rosnącego odsetka

dzieci wychowywanych poza rodziną biologiczną, mimo wprowadzenia w życie ustawy o pieczy zastępczej, której jednym z zasadniczych celów miało być zmniejszenie liczby dzieci wychowywanych poza rodzinami naturalnymi.

Przedstawiłem także problem ubóstwa polskich rodzin oraz samotnego wychowania dzieci w wyniku rozstania się ich rodziców. Ten ostatni problem jest szczególnie istotny, ponieważ w wyniku wysokiej liczby rozwodów oraz rozpadów związków nieformalnych, każdego roku dziesiątki tysięcy dzieci są pozbawiane codziennej opieki i zainteresowania ze strony obojga rodziców, co dla ich wychowania i rozwoju ma podstawowe znaczenie.

Wykres 1 i 2 opr. T. Jedynek na podstawie stat.gov.pl oraz danych Wydziału Statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości i GUS.